

*Ірина Пойта, к.е.н., старший викладач
кафедри економіки та маркетингу
Житомирський державний університет
імені Івана Франка, м. Житомир*

Романівський район розташований у південно-західній частині Житомирської області, в басейні річок Тетерів і Случ.

За адміністративним поділом до складу району входять 22 сільські та 3 селищні ради, яким підпорядковані 63 населені пункти, з них – 3 селища міського типу (Биківка, Романів, Миропіль). Населення по району складає 28,9 тис. чол., що складає лише 3% загальної кількості населення області. Більшість населення українці та поляки.

У загальному рейтингу міст та районів області за результатами I півріччя 2015 року Романівський район займає 5 місце, що набагато кращий показник ніж у попередніх роках (2012 - 10 місце).

Оцінка результатів соціально-економічного розвитку району базується на статистичних даних та визначається як комплекс показників: економічний розвиток; інвестиційна, наукова та інноваційна діяльність; державні фінанси; споживчий ринок; населення та ринок праці; житлово-комунальне господарство; освіта та охорона здоров'я.

Серед 28 адміністративних одиниць Романівський район займає: 1 місце по темпах приросту сільськогосподарського виробництва.

В районі проводиться значна робота щодо підвищення продуктивності тваринництва, нарощування обсягів виробництва рослинницької продукції, підвищення її конкурентоспроможності за рахунок впровадження інвестиційних проектів з розвитку великотоварного виробництва.

1 місце з інвестиційної діяльності області.

Прямі іноземні інвестиції становлять станом на перше півріччя 2015 року 5,5 млн. дол. США, обсяг іноземних інвестицій на одну особу складає понад 190 дол. США.

В районі функціонує 8 підприємств з іноземними інвестиціями.

Найбільше інвестицій в основний капітал залучено ПрАТ «Печанівський комбінат хлібопродуктів», ТОВ «Вівад-09», ДП «Шпат», філією Романівською ТОВ СП «Нібулон».

2-3 місце з наукової та інноваційної діяльності.

Промисловими підприємствами району за попередній рік вироблено продукції на 57% більше ніж у попередньому. Нарощення виробництва продукції забезпечено на трьох підприємствах: ТОВ «Вівад-09», ДП «Еней», ТОВ «Екобрикетплюс». ТОВ «Вівад-09» вироблено продукції на суму, що склала 68% загального обсягу по району.

Іноваційна діяльність ТОВ «Вівад09» в 2014-2015 роках це:

– впровадження нових видів продукції - *індустріальний і мозаїчний паркет, паливні брикети;*

– впровадження нових технологічних процесів (*нового обладнання*) - *технологічна лінія по виробництву паливних брикетів та паливних піллет.*

Політика інвестування, розвитку власного виробництва, освоєння нових видів продукції в свою чергу дає можливість забезпечити створення нових робочих місць – збільшити середньоспискової чисельності працюючих майже вдвічі (*з 210 чол. в 2014 р до майже 500 чол. в 2015 році*).

6 місце – за показниками населення та ринок праці.,

Середня заробітна плата одного штатного працівника району за досліджуваний період зросла в порівнянні з відповідним періодом минулого року на 14% (*2594 грн*)

Забезпеченість виплати пенсії власними коштами району складає 32%.

Активними заходами сприяння зайнятості населення працевлаштовані 186 осіб, з них безробітних 94 особи (в т.ч. 31 жінка);

Район займає 6 місце – за темпами зростання обсягів експорту товарів.

Обсяг експорту в районі збільшився на 8% в порівнянні з попереднім. Основними експортерами селища є країни ближнього і дальнього зарубіжжя: Німеччина, Польща, Франція, Бельгія, Румунія, Словенія, Чехія, Туреччина, Естонія, Литва, Латвія, Голандія та інші.

Згідно з міжнародним економічним рейтингом «Експортер року» ТОВ «Вівад 09» займає:

- 1-е місце (золото) серед підприємств-експортерів в Україні (УКТЗЕД 44079131 «Деревина і вироби з деревини, деревне вугілля»)- паркет дубовий індустриальний;

9 місце – споживчий ринок, 9 – економічний розвиток, але соціальна сфера знаходиться в досить складному стані та потребує капіталовкладень.

Тому є підстави стверджувати, що Романів та Романівський район розвивається як в економічному, так і в соціальному аспекті.

Але досить складним, на мою думку, є питання адміністративно-територіальних змін що розглядаються і турбують усіх жителів району, де існує дуже багато невірних установок і навіть небезпек. Так, проголошуються ідеї щодо укрупнення низових адміністративних одиниць – теперішніх сільрад і районів – й створення на їхній основі вдвічі-втричі більших територіальних громад. Тут має місце ілюзорне уявлення, ніби внаслідок об'єднання кількох бідних сільрад та районів з'явиться одна багата територіальна громада. Але ж очевидно, що просте механічне об'єднання чи сільрад, чи районів, якщо в них немає засобів для розвитку економіки, не може призвести до утворення самодостатньої адміністративно-територіальної одиниці. Для формування таких територіальних громад необхідно насамперед провести фінансово-бюджетну реформу, тобто здійснити перерозподіл податків із тим, аби значно більша, ніж на сьогодні, частина податків залишалась на місцях. Але це також ще не вирішить усіх соціальних проблем функціонування місцевих громад. Покращити становище у змозі лише системне формування їхньої економічної бази.

Але основні небезпеки укрупнення низових адміністративних одиниць пов'язані з іншими моментами. Зокрема, внаслідок укрупнення громад зростуть відстані між поселеннями та новими адміністративними центрами. Якщо площу сільрад і районів планують збільшити в 2-3 рази, то в 4-6 разів зростуть площі віддалених територій, периферій, які в народі називаються глушиною. Тут є пряма суспільно-географічна залежність: що більше віддалений населений пункт, то

більшою є загроза його перетворення на депресивне поселення. Тобто таке укрупнення може спричинити занепад багатьох поселень. Значно зростуть затрати на проїзд до нових адміністративних центрів, а це може суттєво погіршити матеріальне становище населення.

Тобто реалізація таких небезпечних проектів призведе до погіршення адміністративного обслуговування громадян, різкого зниження соціальних передумов якості життя населення. Окрім того, ліквідація сучасних низових адміністративних одиниць неодмінно спричинить порушення зв'язків, які формувалися впродовж тривалого часу, чи навіть повний безлад і хаос. Виникнуть проблеми кадрів, правонаступності, адміністративних приміщень. Зовсім не готова до цього і транспортна інфраструктура. В результаті такі зміни можуть паралізувати роботу цілих сфер суспільства.